

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 25 päivänä tammikuuta 2019

138/2019

Valtioneuvoston asetus ilmoituksenvaraisista eläinsuojista

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti säädetään ympäristönsuojelulain (527/2014) nojalla:

1 §

Soveltamisala

Tätä asetusta sovelletaan sellaisten eläinsuojien rakentamiseen, laajentamiseen ja toimintaan, joista on ympäristönsuojelulain (527/2014) 115 a §:n nojalla tehtävä ilmoitus.

2 §

Vähimmäisetäisyydet

Eläinsuoja, eläinsuojan laajennusosa ja lannan varastointiin tarkoitettu rakennus tai rakennelma on sijoitettava siten, että se on vähintään liitteessä 1 säädetyllä etäisyydellä (*vähimmäisetäisyys*) lähimmästä naapurikiinteistöllä sijaitsevasta asumiseen tai lomaa-asumiseen tarkoitettusta rakennuksesta, koulusta, päiväkodista, sairaalasta ja muusta vastaavasta kohteesta, jossa hajusta saattaa aiheutua haittaa ihmisten viihtyvyydelle (*hajusta häiriintyvä kohde*). Vähimmäisetäisyyttä määriteltäessä on otettava huomioon eläinsuojan kaikkien eläinten ympäristönsuojelulain 27 §:ssä tarkoitetuilla eläinyksikkökertoimilla laskettu kokonaiseläinyksikkömäärä. Etäisyys mitataan eläinsuojan, eläinsuojan laajennusosan tai lannan varastointitilan ulkoseinästä hajusta häiriintyvän kohteen ulkoseinään.

Jos samassa eläinsuojarakennuksessa tai erillisissä eläinsuojarakennuksissa on eri eläinlajeja, määräytyy eläinsuojien ja lannan varastointitilojen vähimmäisetäisyys sitä eläinlajia koskevan liitteen 1 taulukon mukaan, jonka perusteella vähimmäisetäisyys hajusta häiriintyvään kohteeseen on suurin. Vähimmäisetäisyyttä määriteltäessä otetaan huomioon tilan kaikkien eläinten eläinyksikkökertoimien avulla yhteenlaskettu eläinyksikkömäärä.

Jos käytössä on useampia kuin yksi liitteessä 1 tarkoitettu hajupäästöjä vähentävä tekniikka, määräytyy eläinsuojan, sen laajennusosan ja lannan varastointitilan vähimmäisetäisyys taulukon sen sarakkeen mukaan, jonka perusteella etäisyys hajusta häiriintyvään kohteeseen on suurin.

Liitteessä 1 säädetyt vähimmäisetäisyyksiä ei sovelleta ympärivuotisesti ulkona kasvatettavien eläinten säänsuojiiin. Ulkona ympärivuotisesti kasvatettavien eläinten säänsuoja ja pakkaamattomien orgaanisten lannoitevalmisteiden varastointitila on sijoitettava siten, että siitä ei aiheudu huomattavaa hajuhaittaa hajusta häiriintyvässä kohteessa.

Eläinsuoja, eläinsuojan laajennusosa ja ympärivuotisesti ulkona kasvatettavien eläinten säänsuoja on sijoitettava vähintään 50 metrin etäisyydelle vesistöä.

Eläinsuojan välittömässä yhteydessä sijaitseva eläinten jaloittelualue on sijoitettava vähintään 100 metrin etäisyydelle lähimmästä hajusta häiriintyvistä kohteesta.

3 §

Vähimmäisetäisyydestä poikkeaminen

Eläinsuojan laajennusosa ja lannan varastointitilan laajennusosa voidaan sijoittaa poiketen 2 §:n 1–3 momentissa säädetystä vähimmäisetäisyydestä, jos laajennusosaa ei voida sijoittaa kiinteistöllä muulle soveltuvalla vähimmäisetäisyyden täyttävälle paikalle ja vähimmäisetäisyydestä poikkeamisesta ei käytettävät hajun leviämistä vähentävät toimenpiteet ja tekniikat sekä paikalliset olosuhteet huomioiden aiheudu huomattavaa hajuhaittaa häiriintyvissä kohteissa. Laajennusosan sijoittamiseen poikkeustilanteessa sovelletaan, mitä ympäristönsuojelulain 11 §:ssä säädetään ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavan toiminnan sijoittamisesta.

Päätöksen vähimmäisetäisyyksistä poikkeamisesta sekä sijoituspaikan hyväksymisestä tekee ilmoituksen käsittelevä viranomainen.

4 §

Eräiden hajupäästöjen rajoittaminen

Lietelannan pudotus- ja pumppukaivot on katettava kiinteästi tai rakennettava siten, että niistä ei aiheudu hajuhaittaa ympäristöön.

Lietelantasäiliöt on täytettävä nestepinnan alapuolelta.

5 §

Lannan hyödyntäminen

Lannan hyödyntäminen pellolla ravinteena on tehtävä suunnitelmallisesti. Levitykseen soveltuvaa peltopinta-alaa on oltava eläinsuojan toiminnan aikana käytettävissä liitteen 2 mukainen pinta-ala, joka lasketaan eläinsuojan todellisen eläinmäärän perusteella. Pinta-alan laskennassa huomioidaan ympäristöluvanvaraiseen laitokseen tai toiselle maatilalle hyödynnettäväksi toimitettava lantamäärä sekä lannan prosessoinnin vaikutukset lantamäärään.

6 §

Eräiden jätevesien käsittely

Sen lisäksi mitä ympäristönsuojelulain 154 b ja 156 §:ssä sekä niiden nojalla säädetään talousjätevesien käsittelystä ja johtamisesta viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla, saadaan käymälävesiä sisältämättömät maitohuoneen pesuvedet johtaa eläinsuojan virtsatai lietesäiliöön, jos pesuvedet hyödynnetään pellolla lannoitteena.

Jaloittelualueen valumavedet on kerättävä talteen. Kerätyt valumavedet saadaan hyödyntää pellolla lannoitteena. Valumavesiä ei saa johtaa käsittelemättöminä ympäristöön.

7 §

Rehujätteiden käsittely

Rehujätteet ja muut ruokinnan tähteet on varastoitava siten, ettei varastoinnissa aiheudu ravinnepäästöjä pinta- tai pohjavesiin, epäsiisteyttä taikka haju- tai muuta haittaa ympäristölle.

8 §

Kuolleiden eläinten käsittely

Kuolleet eläimet on varastoitava tiivispohjaisella alustalla ja tarkoitukseen soveltuvassa paikassa siten, että varastoinnista ei aiheudu haittaa ympäristölle. Jos kuolleita eläimiä varastoidaan vähintään kolme vuorokautta, tulee varastointiin käytetyn tilan olla jäädytetty tai sen lämpötilan on muutoin oltava riittävän matala, jotta raadot säilyvät pilaantumattomina.

Alueilla, joilla kuolleiden eläinten hautaaminen on sallittua muun lainsäädännön nojalla, tulee nautaeläinten, lammis- ja vuohieläinten, siipikarjan, sikaeläinten ja hevoseläinten kokonaiset raadot haudata maahan siten, että hautaamisesta ei aiheudu epäsiisteyttä, roskaantumista, huomattavaa hajuhaittaa, maaperän tai pohja- tai pintavesien pilaantumista vaaraa eikä muuta haittaa ympäristölle.

Kuolleita eläimiä ei saa haudata tärkeälle tai muulle vedenhankintakäyttöön soveltuvalle pohjavesialueelle, vesilain (587/2011) 4 luvun 11 §:ssä tarkoitettulle vedenottamon suoja-alueelle, tulvanalaiselle alueelle, vesistöön viettävälle rinteelle eikä alle 250 metrin etäisyydelle talousvesikäytössä olevasta kaivosta, lähteestä tai muusta vedenottopaikasta. Kuolleet eläimet on haudattava vähintään metrin syvyyteen ja hautauspaikka täytettävä maa-aineksella välittömästi. Kuolleita eläimiä ei saa haudata maatumattomassa pakkauksessa.

9 §

Toiminnan seuranta ja raportointi

Toiminnanharjoittajan on ylläpidettävä vuosittain seurantatietoja eläinsuojan toiminnasta.

Seuraavat seurantatiedot on säilytettävä viiden vuoden ajan ja pyydetessä esitettävä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle:

- 1) eläinten määrä;
- 2) toiminnassa vuosittain muodostuva lannan kuutiometrimäärä eläinlajeittain ja lantatyypeittäin;
- 3) lannan toimituspaikat tai vastaanottajat ja lannan toimittamisen ajankohdat eläinlajeittain ja lantatyypeittäin;
- 4) uudet tai muuttuneet lannan levitykseen käytettävät peltoalat ja sopimukset; sekä
- 5) ympäristöluvanvaraiseen laitokseen vuosittain toimitettavien ja haudattujen kuolleiden eläinten määrä kappaleina tai tonneina ja toimitusten ajankohdat.

Ilmoituspäätöksessä on annettava tarvittavat määräykset kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle säännöllisesti raportoitavista seurantatiedoista, jotka voivat koostua 2 momentissa luetelluista seurantatiedoista tai muista ympäristönsuojelun tiedoista, jotka viranomainen tarvitsee eläinsuojan valvontaan.

10 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä helmikuuta 2019.

11 §

Siirtymäsäännökset

Asetusta sovelletaan asetuksen voimaantulon jälkeen vireille tuleviin ympäristönsuojelulain 115 d §:ssä tarkoitettuihin eläinsuojien ilmoituspäätösasioihin.

138/2019

Mitä 2 §:ssä säädetään vähimmäisetäisyyksistä, koskee vain tämän asetuksen voimaantulon jälkeen rakennettavia uusia eläinsuojia, uusia eläinsuojien laajennusosia ja uusia lannan varastointiin tarkoitettuja rakennuksia tai rakennelmia.

Mitä 4 §:ssä säädetään lietalannan pudotus- ja pumppukaivojen kattamisesta ja rakentamisesta sekä lietalantasäiliöiden täyttämisestä, sovelletaan vain asetuksen voimaantulon jälkeen rakennettaviin uusiin lietalantasäiliöihin.

Helsingissä 17 päivänä tammikuuta 2019

Asunto-, energia- ja ympäristöministeri Kimmo Tiilikainen

Ympäristöneuvos Markus Tarasti

Eläinsuojien vähimmäisetäisyytaulukot

Taulukko 1. Nautojen eläinsuojat ja lannan varastointitilat

Eläinyksikkömäärä	Eläinsuojan ja lannanvarastointitilan etäisyysvaatimukset metriä varastointitilojen kattamismenetelmään tai lannan käsittelymenetelmään mukaan					
	Lietelantalat kuoretumalla	Lietelantalat kuoretumalla ja käytössä lantakanavien jäähdytys	Lietelantaloissa kelluva tai telttamainen kate tai katto ja seinät	Lietelantaloissa kelluva tai telttamainen kate tai katto ja seinät sekä käytössä lantakanavien jäähdytys	Lietelantalassa tiivis kate, esimerkiksi betonikansi	Kuivikelanta, kuivikepohja tai kuivalanta, jossa virtsa eroteltuna, lantaloissa katto
540–809	150	100	100	100	100	100
810–989	200	150	150	100	100	150
990–1 099	250	200	150	100	100	150
1 100–1 649	300	250	200	150	100	200
1 650–2 089	350	300	250	200	150	250
2 090–2 475	400	350	250	200	150	300
2 476–3 024	450	400	300	250	150	350
3 025–3 229	500	450	350	250	200	400

Lypsylehmien soveltamisalan rajat (50–299 lypsylehmää) ovat 540–3 229 eläinyksikköä. Emolehmien soveltamisalan rajat (130–599 emolehmää) ovat 559–2 576 eläinyksikköä. Lihanautojen soveltamisalan rajat (100–499 lihanautaa) ovat 570–2 844 eläinyksikköä.

Taulukko 2. Sikojen eläinsuojat ja lannan varastointitilat

Eläinyksikkömäärä	Eläinsuojan ja lannanvarastointitilan etäisyysvaatimukset metriä varastointitilojen kattamisenmenetelmän tai lannan käsittelymenetelmän mukaan				
	Lietelantalossa kellova tai telttamainen kate tai katto ja seinät	Lietelantalossa kellova tai telttamainen kate tai katto ja seinät sekä käytössä lietelantakanavien jäähdytys	Eläinsuojassa poistoilmapesuri* tai bio-suodin ja lietelantalassa kellova tai telttamainen kate tai katto ja seinät	Lietelantalassa tiivis kate, esimerkiksi betoni-kansi	Kuivikelanta, kuivikepohja tai kuivalanta, jossa virtsa eroteltuna, lantalossa katto
250–400	100	100	100	100	100
401–700	150	150	100	100	150
701–1 000	250	200	150	100	200
1 001–1 500	300	250	200	150	300
1 501–2 000	400	350	250	200	400
2 001–2 500	450	400	300	200	450
2 501–2 999	500	450	300	300	500

Lihasikojen soveltamisalan rajat (250–2 000 lihasikaa) ovat 250–2 000 eläinyksikköä.

Emakoiden soveltamisalan rajat (100–750 emakkoa) ovat 260–1 950 eläinyksikköä.

** Poistoilmapesureita on erilaisia, mm. biologinen pesuri, happopesuri, kemiallinen pesuri sekä kaksi- ja kolmivaiheiset pesurit.*

Taulukko 3. Broilerien eläinsuojat ja lannan varastointitilat

Eläinyksikkömäärä	Etäisyysvaatimus metriä, lantalassa katto
300–599	100
600–899	150
900–1 200	200

Broilereiden soveltamisalan rajat, (10 000–40 000 broileria) ovat 300–1 200 eläinyksikköä.

Taulukko 4. Munituskanojen eläinsuojat ja lannan varastointitilat

Eläinyksikkömäärä	Etäisyysvaatimus metriä, lantassa katto
280–999	100
1 000–1 999	150
2 000–2 800	200

Munituskanojen soveltamisalan rajat, (4 000–40 000 munituskanaa) ovat 280–2 800 eläinyksikköä.

Taulukko 5. Kalkkunoiden eläinsuojat ja lannan varastointitilat

Eläinyksikkömäärä	Etäisyysvaatimus metriä, lantassa katto
250–479	100
480–959	150
960–1 439	200
1 440–1 919	250
1 920–2 599	300
2 600–2 999	350

Kalkkunoiden soveltamisalan rajat (2 083–24 992 kalkkunaa) ovat 250–2 999 eläinyksikköä.

Taulukko 6. Muiden eläinlajien eläinsuojat ja lannan varastointitilat*

Eläinyksikkömäärä	Etäisyysvaatimus metriä, lantassa katto
250–999	100
1 000–1 999	150
2 000–2 999	200

Muiden eläinlajien osalta soveltamisalan rajat ovat 250–2 999 eläinyksikköä.

**Muiden eläinlajien eläinsuojilla tarkoitetaan ympäristönsuojelulain liitteessä 3 mainittujen muiden kuin edellä 1–5 taulukoissa tarkoitettujen eläinlajien eläinsuojia.*

Eläinmäärään perustuva lannan levitysalan tarve

Enimmäiseläinmäärä lannan levitykseen soveltuvaa hehtaaria kohden

Lypsylehmä	1,3
Emolehmä, siitossoppi (sonni > 2v)	2,5
Hieho (12–24 kk)	3,5
Lihanauta (sonni 12–24 kk)	2,7
Lehmävasikka 6–12 kk	4,5
Sonnivasikka 6–12 kk	3,5
Lehmävasikka < 6 kk, sonnivasikka < 6kk	11
Emakko porsaineen	2,7
Lihasiika*	9
Karju	4,5
Siitossika, joutilas emakko ydinsikalassa	6
Vieroitettu porsas, 5–11 vk*	26
Munituskana	150
Broileremo	110
Kukko	115
Emokalkkuna	45
Lihakalkkuna*	90
Broileri*	280
Kananuorikko*	440
Hevonen 2v-	2
Poni 2v, hevonen 1v	3,5
Pienponi 2v-, poni 1v-, hevonen < 1v	5
Pienponi 1–2v, poni < 1v	8
Pienponi < 1v	12
Lammas, uuhi karitsoineen, vuohi, kuttu kileineen	7
Strutsi	10
Biisoni	3
Villisika	9

*eläinpaikkaa kohti